

мя, тремя и даже пятью способами, "Вариативный подход к решению задач по молекулярной физике и термодинамике", "Решение задач по электричеству и магнетизму различными способами". В настоящее время готовится к опубликованию пособие "Многосторонний анализ физических ситуаций на примере задач по оптике". Данные учебные пособия активно используются на практических занятиях по общей физике, способствуют развитию творческих способностей студентов, организации самостоятельной работы.

Вместе с тем кафедрами разработаны и изданы учебные пособия по теоретическим проблемам как общей, так и экспериментальной физике. За это же время разработаны и изданы учебные пособия "Механика", "Физика полупроводников"; "Электронные преобразователи"; "Физическая электроника", "Электронные приборы и их применение", разработано и подготовлено к изданию учебное пособие "Полупроводниковые приборы и их применение".

Эти пособия обычно используются в качестве поддержки лекционного курса.

І.А. Медведєв,
канд. держ. упр.,
О.А. Шовкопляс,

Сумський обласний інституту післядипломної педагогічної освіти
Сумський державний університет м. Суми

САМООСВІТА СТУДЕНТІВ ЯК ГОЛОВНА ПЕРЕДУМОВА ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ В РЕГІОНАЛЬНИХ ПІДРОЗДІЛАХ ВНЗ

Докорінні перетворення, що відбуваються в Україні, особливо гостро висувають до порядку денного проблему підготовки якісно нового спеціаліста, який би мав професійні знання, широку ерудицію, умів застосовувати сучасну техніку, був здатний працювати з представниками інших держав, показував приклад духовності і моральності. Підготувати в сучасних умовах такого спеціаліста дуже важко. Величезні труднощі з підготовкою спеціалістів виникають сьогодні й у працівників регіональних представництв вищих навчальних закладів. Одним із шляхів удосконалення процесу підготовки економістів за заочною формою навчання є активізація процесу самоосвіти студентів.

В науці під педагогічним процесом розуміють "цілісний процес здійснення виховання у його широкому розумінні шляхом забезпечення єдності навчання та виховання" в його суто спеціальному значенні

(Ю.К. Бабанський та ін.). Відмінною рисою педагогічного процесу є виникнення в його межах педагогічної взаємодії, яка містить педагогічний вплив, його сприйняття, засвоєне об'єктом, особисту активність виконавця. Іншими словами, в педагогічних процесах в цілому підкреслюється керівна роль одного суб'єкта освіти – педагога.

Самоосвітні процеси як реальність в педагогічній науці віддзеркалені не так докладно. В той же час, велика кількість педагогів підкреслюють їх практичну значимість та приділяють увагу самоосвітній діяльності студентів та її організації (Л.П. Арістова, І.Г. Барсуков, В.К. Буряк, В.М. Вергасов, А.К. Громцева та ін.).

Щоб визначитись з поняттям “самоосвітній процес”, ми провели порівняльний аналіз підходів до цього поняття, поданих у публікаціях за останні два десятиліття. Найбільш важливі досліді, що були присвячені самоосвіті, виконані за ці роки В.Б. Бондаревським, А.К. Громцевою, Б.Ф. Райським, Г.Н. Серіковим. Ознайомившись з результатами дослідження цих педагогів, ми прийшли до висновку неоднозначності підходів до поняття самоосвітніх процесів в педагогічній науці. На думку А.К. Громцевої, самоосвітній процес є видом пізнавального процесу, якому притаманні певні характерні ознаки.

Велика кількість педагогів ототожнюють або вважають подібними самоосвітню ті самостійну діяльність студентів. Більшість дослідників проблем самоосвіти спираються на визначення, що близькі за формулюванням приведеним вище. В результаті порівняння великої кількості визначень процесу самоосвіти та властиві йому риси, ми отримали можливість дати робоче визначення процесу самоосвіти. *Процес самоосвіти – перехід особистості від одного стану до іншого, що виникає під час самостійної діяльності з виконанням спеціальних засобів пошуку та засвоєння соціального досвіду.* Можна зробити припущення, що відображення самоосвіти у науці ще не досягло свого цілісного рівня. Нам уявляється справедливим ствердження Б.Ф. Райського і М.Н. Скаткіна про те, що “до останнього часу під самоосвітою розумілась лише індивідуальна самостійна робота людини над літературними джерелами”.